

El gust per la lectura
Educació primària

MARDUIX

d'Enric Larreula

QUADERN PER A L'ALUMNE

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

SEMINARI
“El gust per la lectura”
2007-2008
Educació primària

Direcció General d’Innovació
Subdirecció General de Llengües i Entorn
Servei d’Immersion i Ús de la Llengua

MARDUIX
d’Enric Larreula

ROSA MATEU PRUNERA
IMMA RUBIÓ BALAGUÉ

I. ACTIVITATS ABANS DE COMENÇAR LA LECTURA

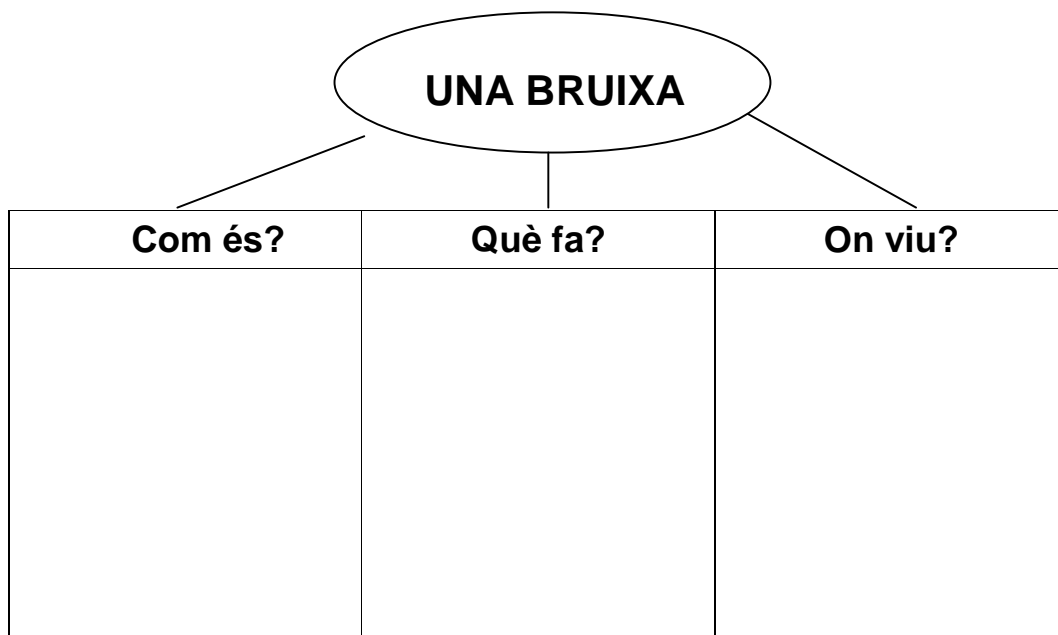
Fem prediccions

- Quin serà el tema?
- Què passarà?
- Quines relacions creieu que poden tenir els personatges?

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Busquem informació:

1. El món de les bruixes

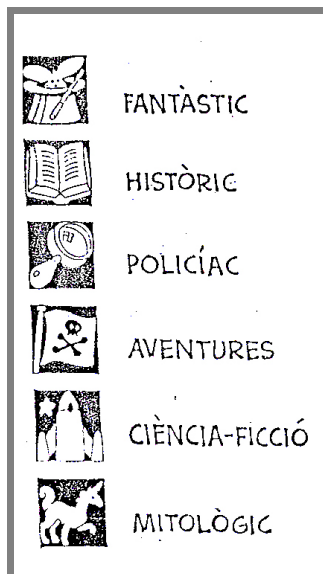

2. Els noms dels personatges: **Marduix, Mandràgora.**
Copieu-ne la definició:

Marduix:
Mandràgora:

Parlem del llibre:

1. Després de llegir la sinopsi de la contraportada del llibre, subratlleu la paraula que correspon al tipus de relat que llegireu:

2. Feu una llista de personatges fantàstics:

3. Completeu el quadre: *La llegenda de Sant Jordi*

1. Estat inicial d'equilibri: presentació de la història i dels personatges.	
--	--

2. Esdeveniment perturbador: element que trenca l'equilibri (pot ser positiu o negatiu).	
3. Dinàmica: acció dels personatges.	
4. Força inversa: provoca el final d'aquesta perturbació i el final del conte.	

5. Estat final: torna una situació d'equilibri.	
---	--

4. Escriviu per quines raons volem llegir el llibre:

<ul style="list-style-type: none">■■■■■■■

II. ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

1. PRIMERA SESSIÓ

1. Escolteu i anoteu les paraules que no heu entès:

Paraules i expressions que no entenem	Què fem per comprendre-les

2. En aquesta història, les paraules de Marduix i Mandràgora corresponen a:

- Els noms de dues plantes del bosc on passa la història del conte.
- Els noms de dos productes medicinals.
- Els noms de les dues protagonistes del conte, que són mare i filla, i les dues són bruixes.

3. En aquestes pàgines, l'autor ens anomena les condicions indispensables perquè la Marduix neixi amb els aspectes favorables per convertir-se en una bona bruixa. Escriviu:

– El lloc exacte del naixement:

– El moment precís del naixement:

– Qui va acompanyar el part:

– Com ha de ser la mare:

4. Amb la informació que hem trobat dels noms de Marduix i Mandràgora feu una breu descripció de les dues plantes:

Nom comú:		Nom científic:
		
Família		
Alçada		
Parts	Arrel	
	Tija	
	Fulles	
	Flors	
	Fruit	
Característiques		
Origen		
Hàbitat		
Usos i propietats		

Nom comú:

Nom científic:

Família

Alçada

Parts

Arrel

Tija

Fulles

Flors

Fruit

Característiques

Origen

Hàbitat

Usos i propietats

5. Elaboreu un quadre on recolliu totes les expressions o fets que fan referència a la manera com la Marduix aprèn a ser una bruixa:

La Marduix aprenent de bruixa
<ul style="list-style-type: none">•••••••••••

2. SEGONA SESSIÓ

1. Ompliu, si cal, el quadre amb les paraules i expressions que no heu entès de la lectura:

Paraules i expressions que no entenem	Què fem per comprendre-les

2. Ompliu el quadre anotant les qualitats o accions de la manera de ser i fer de la Marduix bruixa:

La Marduix bruixa
<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • • •

3. Subratlleu les paraules que són al conte i volen dir el mateix que begudes màgiques:

— Encanteris	— Beuratge
— Elixir	— Paraules màgiques
— Bolets	— Facultats paranormals

4. Ompliu el quadre amb els sentiments de la Marduix i els de la gent del poble respecte a la Marduix:

Sentiments de la Marduix	Sentiments i reaccions de la gent del poble
<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • •

3. TERCERA SESSIÓ

1. Escolteu el company o la companya i marqueu l'opció adequada:

ENS FIXEM EN...	Sí	No
Té una posició del cos correcta per llegir.		
Llegeix sense l'ajut del dit o d'un estri que ressegueixi la lectura.		
Vocalitza correctament.		
La seva velocitat de lectura és adequada.		
No fa parades innecessàries (a les paraules, a les síl·labes...).		
Llegeix seguit, sense tornar enrere.		
Es nota quan llegeix una pregunta, una exclamació... És a dir, entona bé.		
Llegeix clar i s'entén tot el que llegeix.		

2. Ompliu, si cal, el quadre amb les paraules i expressions que no heu entès de la lectura:

Paraules i expressions que no entenem	Què fem per comprendre-les

3. Completeu el quadre amb els sentiments i reaccions de la Marduix i de la gent del poble respecte a la Marduix:

Sentiments de la Marduix	Sentiments i reaccions de la gent del poble
<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • •

4. Conversa:

- La Marduix és com les bruixes dels contes que coneixem?
- Creieu que les bruixes se senten soles i tristes com se sent la Marduix?
- Després de tot el que han fet des del començament del conte, com creieu què són les persones d'aquest poble?
- Quina decisió pren la Marduix? Creieu que és la més adient? Podia fer alguna altra cosa?

5. Si el que s'explica de la pàgina 35 a la 40 fos un capítol de conte, quin d'aquests títols li posaríeu? Subratlleu l'opció que heu triat:

- A la Marduix li agrada anar al mercat.
- La Marduix descobreix una nova manera de viure.
- El poble nou està de fira.
- La venedora de bunyols i coques ensucrades.

Per què heu triat aquest títol?

6. Quines paraules o expressions de les pàgines 36, 38, 39 i 40 demostren que la Marduix se sent diferent?

7. Com descriu l'autor del conte el mercat de la població on arriba la Marduix? Completeu el quadre:

Què diu del mercat?	Com ho diu?
<ul style="list-style-type: none">•••••••	<ul style="list-style-type: none">•••••••

8. Descrivim, col·lectivament, un ambient proper. Anem apuntant tots els passos que fem:

Guia d'escriptura	
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

QUARTA SESSIÓ

1. Completeu el quadre:

Qüestions	Respostes
1. Què va fer la Marduix per poder vendre les plantes que havia arreplegat?	
2. Què semblava la Marduix quan va arribar del bosc, plena de plantes?	
3. Per a què son bones les plantes anomenades carlines?	
4. La farigola és adequada per...	

5. Quina planta és bona per guarir les nafres o els problemes de pell?	
6. Quant li va costar un ramet de sàlvia a la senyora a qui feia mal el cap?	
7. Quines plantes tenia la Marduix per fer bossetes per perfumar la roba dels armaris?	
8. Què diu l'autor que preparava amb plantes la Marduix remeiera?	
9. Si tenien febre, quin remei els donava la Marduix?	
10. Per què ara, fent de remeiera, la Marduix se sent feliç?	
11. Com es deia el poble on la Marduix va instal·lar el seu herbolari?	

2. Ompliu el quadre:

Què fa la Marduix remeiera	Com se sent la Marduix remeiera
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

3. Compareu l'estat d'ànim de la Marduix al llarg de la història omplint el quadre:

Com se sent la Marduix aprenent de bruixa	Com se sent la Marduix bruixa	Com se sent la Marduix remeiera
<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • • • •

CINQUENA SESSIÓ

1. Apunteu al quadre:

Paraules i expressions que no entenem	Què fem per comprendre-les

2. La Marduix pensa tot un seguit d'avantatges i inconvenients que li fan prendre la decisió final. Esbrinem quins són:

Avantatges de ser...		Inconvenients de ser...	
bruixa	remeiera	bruixa	remeiera
•	•	•	•
•	•	•	•
•	•	•	•
•	•	•	•
•	•	•	•
•	•	•	•
•	•	•	•

3. Vosaltres heu hagut de prendre decisions una mica importants? Abans de prendre una decisió, feu un balanç d'avantatges i inconvenients de les conseqüències de la decisió?

4. Subratlleu les coses que ara fan feliç la Marduix:

- Tenir molts diners.
- Passar llargues estones amb la gent fent petar la xerrada.
- Aprofitar els poders per guarir les malalties.
- Obrir un consultori de bruixa i tenir poder sobre el poble.
- Que la gent la temi, li tingui por.

III. DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Recordeu l'objectiu que teníeu abans de llegir:

- Aquest llibre ens explicarà una narració o història, que tindrà les mateixes parts que la llegenda de Sant Jordi?

Ara comprovareu que tota narració segueix l'**esquema quinari** que ja hem vist i que teniu al mural.

Ho farem omplint cada apartat del quadre a partir d'un treball en grup.

- a) Organitzeu-vos en grups cooperatius. Tots heu de formar part d'un **grup base**. Repartiu-vos els resums que hem fet de cada part de l'esquema i cadascun de vosaltres llegiu, individualment, el resum que us ha tocat. Comproveu que cada membre del grup té un resum diferent.
- b) Tots, també, heu de formar part d'un **grup d'experts**. Compartiu entre tot el grup la lectura del text que us ha tocat i resumiu cada paràgraf marcat en una o dues frases. Un cop fet això, torneu a reduir aquestes frases en una sola idea principal.

Aquí teniu unes pautes que us ajudaran a fer-ho.

Pauta per al grup d'experts número 1

Text inicial

La Marduix era una nena, una nena bruixa. Vivia amb la seva mare, la Mandràgora que també era bruixa, en una caseta enmig del bosc.

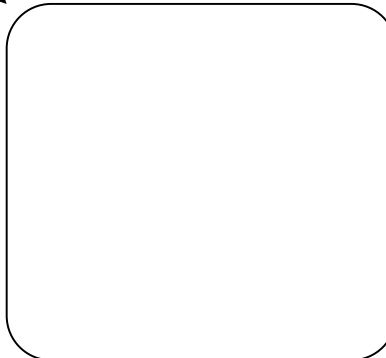
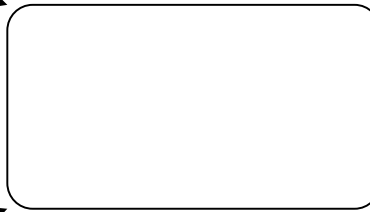
Quan la Marduix va néixer, es van acomplir les condicions indispensables perquè pogués arribar a ser una bruixa excel·lent.

La Marduix va anar creixent al costat de la seva mare en un món de màgia i encanteri completament diferent del món en què vivien els altres infants. Aprenia a ser bruixa. La gent del poble les visitava per demanar que, amb els seus encanteris, fessin malefícis als seus veïns.

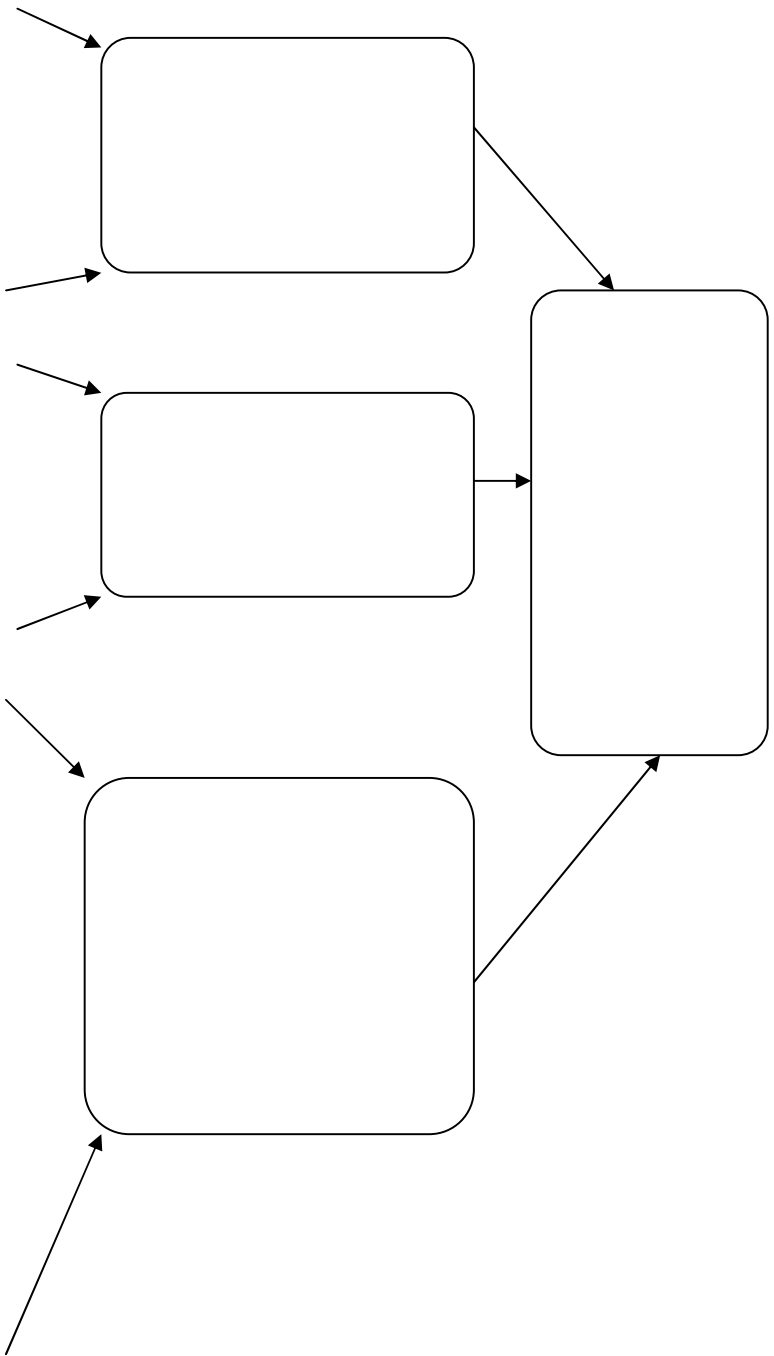
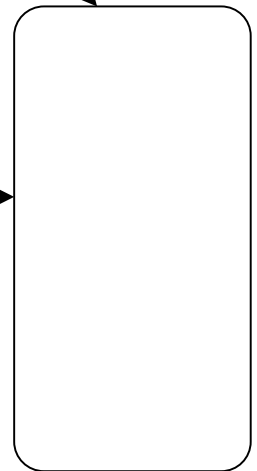
Era feliç, però també li hauria agradat córrer i riure amb els nens i les nenes del poble. La mare de la Marduix li havia explicat que anar al poble podia ser molt perillós per a elles, perquè la gent no s'estima les bruixes, malgrat que la gent del poble sempre anava a visitar-les per demanar a la Mandràgora algun malefici per als seus veïns.

La Marduix no ho acabava d'entendre fins que un dia va sortir del bosc i es va acostar als nens i nenes que jugaven, però aquests la van atacar. La Marduix, espantada, va arrencar a córrer. En arribar a casa seva, es va posar a plorar. Des d'aquell dia, els seus millors amics van ser els animalons del bosc.

Primer resum

Segon resum

Pauta per al grup d'experts número 2

Text inicial

Primer resum

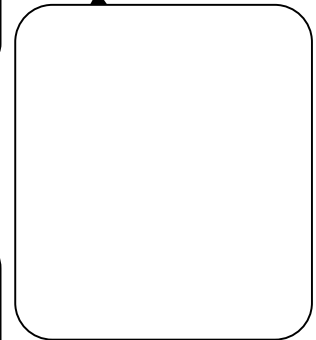
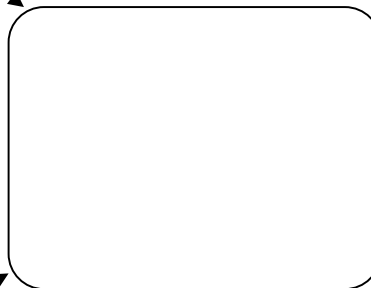
Segon resum

La Mandràgora es va morir i, des d'aquell dia, la Marduix va viure tota sola a la cabana del bosc. La Marduix continuava fent encanteris per a la gent del poble.

Vivia trista, perquè ningú no se l'estimava i tots els habitants del poble l'odiaven i li tenien por.

Una tarda d'octubre es va donar un cop tan fort al cap que li va fer perdre les seves capacitats paranormals, tots els seus poders; és a dir, ja no era bruixa. Llavors, se li va presentar un terrible problema: quan la gent del poble ho va descobrir, ningú pujava a consultar-li res i la Marduix va començar a passar gana.

Va decidir baixar al poble i fer una altra feina per poder menjar.

Pauta per al grup d'experts número 3

Text inicial

Primer resum

Segon resum

En arribar al poble, la Marduix es va quedar desconcertada en veure la rebuda de la gent del poble. Tot i que havien pujat alguna vegada a demanar-li ajuda, s'amagaven, li feien crits, la insultaven, li tiraven pedres...

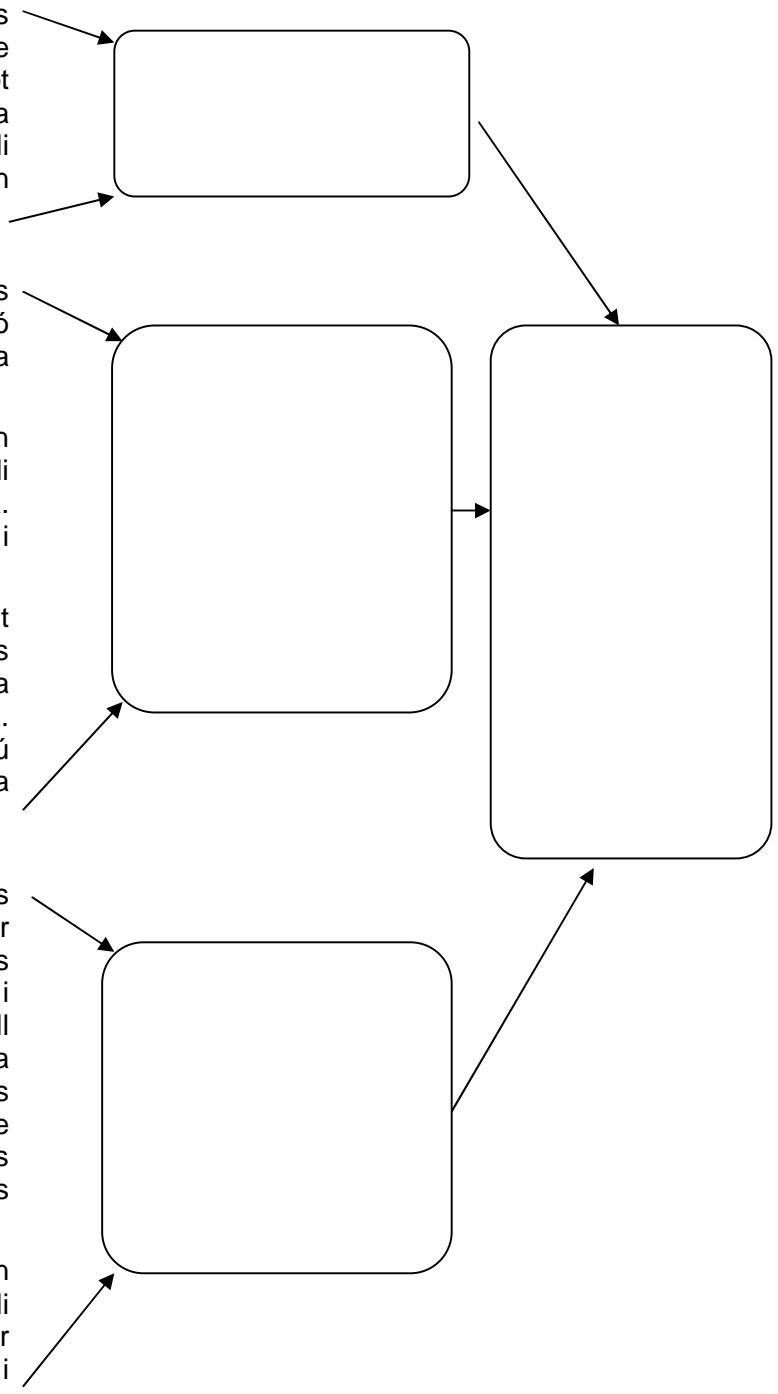
Esglaiada, va fugir corrents, fins que va arribar a una altra població bastant més gran on ningú la coneixia.

Va quedar impressionada en veure el mercat a la plaça. Tot li venia de nou i estava emocionada. Paraules noves, olors intenses i colors virolats.

La gana la va fer aturar davant d'una parada de bunyols i coques ensucrades. La venedora de la parada li va donar tota una coca. Era la primera vegada que algú que no era la seva mare la tractava amb afecte.

Un cop refeta, rumiava com es guanyaria la vida. De cop, va tenir una idea: colliria les plantes remeieres que tan bé coneixia i miraria de vendre-les en aquell mercat. Així ho va fer. La gent va començar a interessar-se pels productes que portava i dia rere dia va poder vendre les herbes que collia, per les quals només demanava la voluntat.

Així és que va aconseguir un bon grapat de monedes i les coses li van anar prou bé. Va decidir instal·lar-se al poble del mercat i muntar un herbolari.

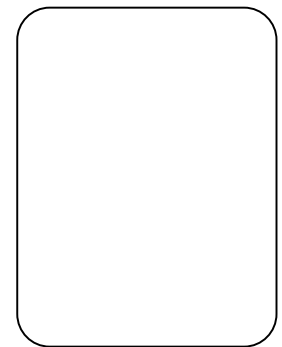
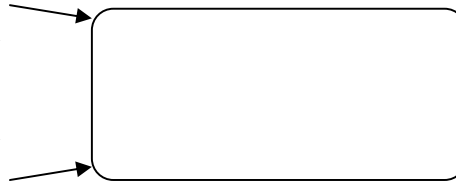
Pauta per al grup d'experts número 4

Text inicial

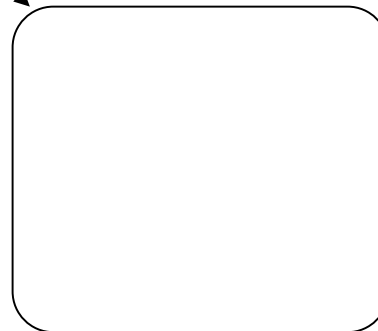
Primer resum

Segon resum

Un dia, la Marduix va sentir una sensació estranya i es va adonar que les energies mentals que havia posseït li anaven tornant una altra vegada. Tornava a ser bruixa.

Per fi podria tornar a la seva caseta del bosc o bé també podria quedar-se allà al poble i obrir un consultori de bruixa endevinadora. Si s'ho proposava, podia fer molts diners i dominar tot el poble. Però també va recordar que, quan tenia poders, la gent la temia i l'odiava, i ella se sentia molt sola i molt trista.

En canvi, ara el seu herbolari sempre era ple de gent que volien fer petar la xerrada amb ella. La gent se l'estimava i això li havia fet viure una immensa felicitat abans desconeguda.

Pauta per al grup d'experts número 5

Text inicial

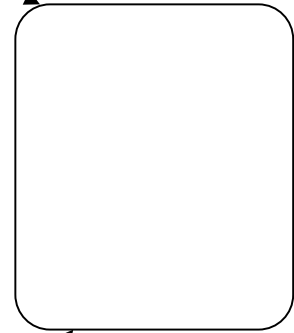
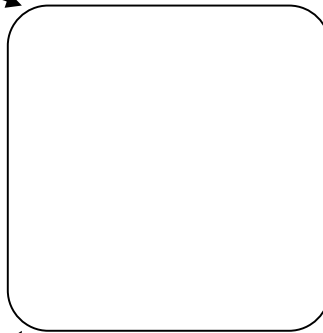
Primer resum

Segon resum

La Marduix ho va tenir decidit ben aviat. Seria remeiera i aprofitaria aquella gran força magnètica de bruixa que posseïa per guarir les malalties de tots aquells que li venien a buscar una herbeta que anés bé per això o una planta que anés bé per allò altre.

Així doncs, a partir d'aquell moment, quan anava a l'herbolari una persona malalta, la Marduix la mirava fixament, li posava la mà a l'espatlla i de seguida aquella persona rebia la benèfica influència de l'energia de la Marduix i començava a recuperar-se immediatament.

I encara ara ven plantes remeieres només demanant-ne la voluntat i amb una felicitat immensa.

c) Torneu al **grup base**:

- Poseu en comú les frases o paràgrafs que corresponen a les idees principals de cada apartat de l'esquema quinari.
- Ompliu el quadre final.

Esquema quinari	
Situació inicial	
Esdeveniment pertorbador	
Dinàmica	
Força inversa	
Situació final	

d) Compartiu la tasca amb el grup classe.

2. Al llibre surten molts fragments on podem identificar sentiments i emocions. Llegiu-los i escriviu al costat quin sentiment o emoció dels següents expressa cadascun:

SORPRESA – ENVEJA – SOLITUD – POR – ODI – ESPERANÇA
 FELICITAT – DESCONCERT – TRISTESA

Fragments del conte	Emoció/sentiment
<p>«Les persones no acostumen a estimar-se aquell qui sap més coses que un mateix... els tenien por.» (p. 14)</p> <p>«Esglaiada, no va parar de córrer fins que el cor li va dir prou i va caure a terra esbufegant.» (p. 34).</p>	
<p>«La gent és capaç de suportar la pròpia desgràcia, però allò que els costa més de suportar és que als altres les coses els vagin millor que a un mateix.» (p. 15-16)</p>	
<p>«Tanmateix, vivia trista perquè ningú no se l'estimava;» (p. 21)</p>	
<p>«Tenia molt clar que la necessitaven perquè sabia moltes més coses ella sola que no pas tot el poble junt, però era conscient que, justament per això, l'odiaven i li tenien por.» (p. 21)</p> <p>«Què hi fas aquí, bruixa? Au, fora, que aquí no t'hi volem!» (p. 30)</p>	
<p>«Això la feia sentir molt sola.» (p. 21)</p>	
<p>«No s'esperava aquella rebuda de dues persones que coneixia de tota la vida.» (p. 29)</p>	

«I amb una espurna d'esperança als ulls va córrer cap als camps i les muntanyes d'allí a prop.» (p. 40)	
«Marduix va quedar parada. Mai no havia cobrat amb diners...» (p. 44)	
«I era feliç, feliç com mai no ho havia estat. Feliç de saber-se útil i estimada, no temuda i odiada com abans.» (p. 51) «Ara la gent se l'estimava, i això sol li havia fet viure una immensa felicitat abans desconeguda.» (p. 58)	

3. Prepareu una exposició oral per recomanar aquest llibre als vostres companys i companyes. Podeu utilitzar el guió següent:

Guió per preparar l'exposició:

- Títol
- Autor
- Il·lustrador (es pot parlar de les il·lustracions, si són aclaridores del text o no...)
- Tema
- Personatges
- Temps en què s'esdevé
- Espai físic
- Acció
- To
- Motius per què el recomanes